

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında:

**DOĞAL ÇİÇEK SOĞANLARININ DOĞADAN TOPLANMASI,
ÜRETİMİ VE İHRACATINA İLİŞKİN YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; doğal çiçek soğanı türlerinin korunması için tohum, soğan, yumru, rizom, korm veya diğer aksamalarının doğadan toplanması, üretilmesi, hasadı, depolanması ve ihracatına yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, doğada bulunan veya doğallaşmış doğal çiçek soğanları olarak tanımlanan bitki türlerinin tohum, soğan, yumru, rizom, korm veya diğer aksamalarını kapsar.

(2) Herhangi bir ıslah yöntemiyle ıslah edilmiş ve doğal türlerinden farklılaştırılmış olan çiçek soğanlarını kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 2 nci ve 7 ncimaddeleri, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 17 ncimaddesi ve 27/4/1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES)'ye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ana depo: Bünyesinde iklim odaları, temizleme, kurutma, boylandırma ve ilaçlama ile ilgili üniteleri bulunduran özel depoyu,
- b) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- c) Bitki pasaportu: Bitki sağlığı ile ilgili 12/1/2011 tarihli ve 27813 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelikte belirlenen bitki sağlığı standartlarının ve özel şartların karşılandığını gösteren, çeşitli bitki ve bitkisel ürünler için standart hale getirilmiş, Bakanlıkça belirlenen usullere uygun olarak hazırlanan ve Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilenler tarafından düzenlenen resmî etiketi veya belirli ürünler için Bakanlıkça kabul edilen etiket dışındaki işareti,
- ç) Bölge temsilcisi: Doğal çiçek soğanları materyal temini amacıyla yapılan faaliyetleri organize eden yerel sorumlu kişiyi,
- d) BÜGEM: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü,
- e) CITES: 27/4/1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeyi,
- f) Danışma Komitesi: 9 uncu maddede belirtilen kuruluş temsilcilerinden oluşan komiteyi,
- g) Diğer aksam: Doğal çiçek soğanlarının sürgün başları, yaprakları ve çiçekleri gibi organlarını,
- ğ) Doğal çiçek soğanı: Herhangi bir ıslah yöntemiyle ıslah edilmiş ve doğal türlerinden farklılaştırılmış olan çiçek soğanları hariç, doğada bulunan ve yılın büyük bir kısmını toprak altında geçiren soğan, yumru, rizom ve kormları,
- h) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu: Konu ile ilgili araştırmacı ve bilim adamlarından Bakanlıkça oluşturulan komisyonu,
- ı) Firma: Bakanlığa müracaat eden, ilgili komisyon tarafından tespit edilen, Doğal Çiçek Soğanları Teknik Komitesi tarafından değerlendirilen ve Bakanlık tarafından onaylanan doğal çiçek soğanı türlerini doğadan toplayarak ve/veya üreterek yurtdışında pazarlayan kuruluşu,
- i) Hasat: Tarımsal faaliyet sonucu üretilen doğal çiçek soğanlarının yetiştirildiği alanlardan tekniğine uygun olarak sökülmesi ve toplanmasını,
- j) İl müdürlüğü: İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünü,
- k) Kontenjan: Bakanlıkça belirlenip ilan edilen türler için belirlenen toplam kotanın, ihracat yeterliliği almış firmalara kg veya adet olarak tahsis edilen miktarını,
- l) Kota: Bakanlıkça ilan edilen, Türkiye'den yıllık olarak ihraç edilebilecek türlere ait doğal çiçek soğanlarının kg veya adet olarak azamî miktarını,
- m) Operatör: 12/1/2011 tarihli ve 27813 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bitki Pasaportu Sistemi ve

Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmeliğin EK-1'inde yer alan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile yemeklik patates üretenleri, ithal edenleri, depolayanları ve ticaretini yapanları,

n) Ön depo: Doğal çiçek soğanlarının, Teknik Komite tarafından uygun görülen tarihte doğadan toplanmasını müteakip, firmaların ortak kullanımı için uygun yakınlıkta, bölgesindeki ekolojik şartların sağlanabildiği, depo sorumlusu ile il/ilçe müdürlüğünün kontrolünde, doğal çiçek soğanlarının tür, miktar ve menşei kayıtlarının tutulduğu, ürünlerin ana depoya gidinceye kadar muhafaza edildiği, firmaların ortak kullanımına uygun, Bakanlıkça kabul edilen mevkide, ürünün canlılığı için uygun depolama koşullarının sağlandığı, sevk ve idaresi firmalar tarafından yapılan depoları,

o) Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği: 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu kapsamında kurulan alt birliği,

ö) Teknik Komite: 10 uncu maddede belirtilen kuruluş temsilcilerinden oluşan komiteyi,

p) Toplama: Doğa menşeli doğal çiçek soğanlarının toplama planına göre uygun zamanda ve uygun teknik ile doğal ortamından sökülmesi ve toplanmasını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Doğal Çiçek Soğanlarının Sınıflandırılması

Temini yönünden sınıflandırılması

MADDE 5 – (1) Temini yönünden doğal çiçek soğanları aşağıda belirtilmiştir.

a) Türkiye florasında ait olduğu türün ekolojik isteklerinin karşılandığı alanlarda doğal olarak yetişen çiçek soğanları.

b) 6 ncı maddeye uygun olarak yetiştirilen ve/veya tarımsal faaliyet sonucu elde edilen çiçek soğanları.

Üretim yönünden sınıflandırılması

MADDE 6 – (1) Üretim yönünden doğal çiçek soğanları aşağıda belirtilmiştir.

a) Üretim amacıyla Teknik Komite kararı ve Bakanlığın izni ile ilk üretim materyali doğadan temin edilerek sonraki üretimlere materyal temini için yetiştirilen anaç çiçek soğanları.

b) Bakanlık denetiminde anaç materyallerden elde edilen ve/veya tohumdan temin edilen üretim materyali ile uygun üretim veya çoğaltım teknikleri kullanılarak yapılan tarımsal faaliyet sonucu elde edilen çiçek soğanları.

İhracat yönünden sınıflandırılması

MADDE 7 – (1) İhracat yönünden doğal çiçek soğanları aşağıda belirtilmiştir.

a) Türkiye’de endemik olan veya endemik olmadığı halde dar yayılışlı olan, nesilleri tehlike altında bulunan ve doğadan toplamak suretiyle ihraç edilmesi yasak olan çiçek soğanları,

b) Doğadan toplanması, üretimi, hasadı ve ihracatı kotaya tabi olan çiçek soğanları,

c) Gerçek ve tüzel kişilerin, il/ilçe müdürlükleri kontrolünde yaptıkları üretim faaliyetleri sonucu elde edilen ve ihracatı için yeterlilik koşulu aranmayan, ihracatı üretimden serbest olan çiçek soğanları,

ç) Teknik Komite kararı doğrultusunda Bakanlık il müdürlüklerinin izni ile doğadan diğer aksamaları için toplanan ve ihracatı için yeterlilik koşulu aranmayan doğal çiçek soğanları.

(2) Birinci fıkrada yer alacak türler, 8 inci maddede belirtilen hükümlere göre Bakanlıkça belirlenir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen tüm çiçek soğanları için bilimsel araştırma amacıyla doğadan araştırma materyali toplanması Bakanlığın ve materyalin toplandığı alanın koruma durumuna göre ilgili Bakanlığın iznine tabidir.

(4) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının üretici veya firma tarafından üretilmesi için doğadan materyal toplanması, Teknik Komite kararı doğrultusunda Bakanlığın ve materyalin toplandığı alanın koruma durumuna göre ilgili Bakanlığın iznine tabidir.

(5) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen türler için tapulu arazilerden firma talebine göre il müdürlüğü tarafından tür ve miktar tespiti tutanak ile yapılan çiçek soğanları, anaç çiçek soğanı olarak değerlendirilebilir.

(6) CITES kapsamında olan çiçek soğanları için bu Yönetmelik hükümleri ile 27/12/2001 tarihli ve 24623 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmenin Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri de uygulanır.

İhracat listesinin ilanı

MADDE 8 – (1) Teknik Komite kararı ile;

a) Doğadan toplanmak suretiyle ihracatı yasak olan çiçek soğanları,

b) İhracatı kotaya tabi olan çiçek soğanlarının ihracat miktarları ve çevre ölçüleri,

c) İhracatı üretimden serbest olan çiçek soğanları,

Bakanlık tarafından bir sonraki yıla esas olmak üzere her yıl, yıl sonuna kadar belirlenir.

(2) Belirlenen miktarlara ilave olarak herhangi bir ek kota verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Kurullar ve Görevleri

Danışma Komitesi ve görevleri

MADDE 9 – (1) Danışma Komitesi, aşağıda belirtilen temsilcilerden oluşur. Komite Başkanı, komitedeki temsilciler arasından oy çokluğu ile seçilir. Komitenin sekreteryası BÜGEM tarafından yürütülür.

<u>Kuruluşun Adı</u>	<u>Temsilci Sayısı</u>
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü	2
Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu	7
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü	1
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü	1
Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)	1
Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	1
Jandarma Genel Komutanlığı	1
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü)	1
Ekonomi Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü)	1
Bakanlıkça belirlenen İl Müdürlükleri	Birer kişi
Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği	1
Yeterlilik sahibi firma temsilcileri	Birer kişi
Toplama yapılan bölgeleri temsilen bölge temsilcisi	Birer kişi

(2) Danışma Komitesi, Bakanlığın çağrısı üzerine yılda en az iki defa üye tam sayısının en az yarısından bir fazlası ile toplanır.

(3) Doğanın korunması temel hedefi ile doğal çiçek soğanlarının, hem doğadaki varlığının sürdürülmesi, hem de ülke ekonomisine katkı sağlayacak şekilde değerlendirilmesi amacıyla Teknik Komiteye tavsiyelerde bulunur.

(4) Danışma Komitesi kararları tavsiye niteliğinde olup, bu kararlar Teknik Komitenin görüşüne sunulur.

Teknik Komite ve görevleri

MADDE 10 – (1) Teknik Komite, aşağıda belirtilen temsilcilerden oluşur. Komite başkanlığı BÜGEM Genel Müdürü veya Genel Müdür Yardımcısı, Komite sekreteryası ise BÜGEM tarafından yürütülür. Gerekli hallerde Bakanlık tarafından uygun görülen ilgili kuruluş ve kişiler Teknik Komiteye oy hakkı olmaksızın katılımcı olarak çağrılır.

<u>Kuruluşun Adı</u>	<u>Temsilci Sayısı</u>
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü	2
Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu	7
Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü	1
Orman Genel Müdürlüğü	1
Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü	1

(2) Teknik Komite, Bakanlığın çağrısı üzerine yılda en az iki defa ve en az yedi üye ile toplanır. Görevleri ise aşağıda belirtilmiştir.

- a) Gelen görüş, öneri, rapor ve sonuçlanan araştırmaları değerlendirmek,
- b) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen doğadan toplanmak suretiyle ihracatı yasak olan çiçek soğanlarının cinslerini, türlerini ve yasaklama nedenlerini belirlemek,
- c) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kotaya tabi olan çiçek soğanlarının cinslerini, türlerini, miktarlarını ve çevre ölçülerini belirlemek,
- ç) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kotaya tabi olan çiçek soğanları için toplama takvimini belirlemek,
- d) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen ihracatı üretimden serbest olan çiçek soğanlarının cinslerini ve türlerini tespit etmek,
- e) Firmaların ihracat kontenjanlarını belirlemek,
- f) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen çiçek soğanlarının üretimi için doğadan materyal toplanması ile ilgili karar vermek,
- g) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu ve Danışma Komitesi tarafından alınan tavsiye kararlarını incelemek ve uygun bulduklarını karara bağlamak,
- ğ) Bakanlıkça gerekli görüldüğü durumlarda doğal çiçek soğanlarına ilişkin Teknik Komite kararlarına ek olarak ara karar vermektir.

(3) Doğal çiçek soğanları ile ilgili uygulamalarda acil karar alınmasına ihtiyaç duyulması halinde ikinci fıkra

gereğince Bakanlık Teknik Komiteye çağrıda bulunabilir.

(4) Teknik Komitede kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oyu yönünde karar alınır. Bu kararlar Bakanlığa sunulur. Bakanlıkça uygun görülen kararlar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur. Kararlar, uygun görülmediği takdirde tekrar görüşülmek üzere Teknik Komiteye iade edilir.

Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu ve görevleri

MADDE 11 – (1) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu; CITES bilimsel merci olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun önerdiği üç temsilci, üniversitelerin ilgili fakültelerinden üç temsilci ve Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden bir temsilci olmak üzere Genel Müdürlük tarafından kurulur.

(2) Komisyonun çalışma süresi beş yıldır. Komisyon üyelerinden bir veya birkaçının ayrılması durumunda ayrılan üye veya üyelerin yerine temsil ettiği kurumdan yeni üye veya üyeler atanır. Ancak üyelere 4 kişinin ayrılması durumunda komisyon yeniden oluşturulur.

(3) Komisyon üyeleri kendi aralarında bir başkan seçerek bir ay içinde Bakanlığa bildirir. Komisyon başkanı komisyon üyelerini temsile yetkilidir.

(4) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu gerekli görüldüğü durumlarda başkanın çağrısı veya en az dört komisyon üyesinin teklifi üzerine yılda en az bir kez toplanır. Toplantı sonunda alınan kararlar, komisyon tarafından Bakanlığa bildirilir.

(5) Uzman Komisyonunun görevleri aşağıda belirtilmiştir.

a) Doğada ve firmaların üretim alanlarında yaptığı inceleme sonuçlarına göre, 7 nci maddede belirtilen çiçek soğanlarının cinslerini ve türlerini belirleyerek Teknik Komiteye tavsiyede bulunur.

b) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının, miktarlarını, toplama bölgelerini, toplama zamanlarını ve çevre ölçülerini tespit eder ve gerekli raporu hazırlayarak Teknik Komiteye sunar.

c) Toplama alanlarını inceler ve firmaların toplama planlarını değerlendirerek uygun gördüklerini onaylar.

ç) Firmaların üretim faaliyetlerini denetler, üretim ile ilgili tavsiyelerde bulunur ve Bakanlığa bilgi sunar.

d) Yabancı ülkelerin benzer kurulları ile gerekli koordinasyonu sağlar, CITES kapsamındaki faaliyetlere katılır ve bu konuda Bakanlığa, Danışma Komitesini ve Teknik Komiteyi bilgilendirir.

e) Bakanlığın ve Teknik Komitenin vereceği diğer görevleri yapar.

(6) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonunda alınan kararlar tavsiye niteliğinde olup bu kararlar Teknik Komitenin görüşüne sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Firma Yeterliliği

Firmaların ihracat yeterlilikleri

MADDE 12 – (1) Firmaların, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve ihracatı kotaya tabi olan doğal çiçek soğanlarını ihraç edebilmesi için yeterlilik sahibi olmaları gerekir.

(2) Firmaların yeterlilik şartları aşağıda belirtilmiştir.

a) Üretilen her tür için en az 500 m² olmak üzere (anaç çiçek soğanı parselleri için ayrılan alan hariç) en az toplam 5 dekar üretim alanına sahip olması veya kiralaması,

b) Ana deposunun bulunması,

c) Operatör kaydının olması,

ç) Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliğine üye olması,

d) Firmada üretim ve pazarlama konularında ihtisaslaşmış en az bir teknik personelin istihdam edilmesi.

Yeni kurulacak firmaların yeterliliklerinin tespiti

MADDE 13 – (1) Firma yeterlilik için, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen doğal çiçek soğanı türlerini ihraç etmek üzere 12 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususları belgeleyen bir dosya ile Bakanlığa başvurur.

(2) Başvuruda bulunan firmaların yeterlilikleri, Teknik Komitenin kararı ve Bakanlığın görevlendirmesi ile geçici olarak oluşturulacak Bilirkişi Kurulu tarafından yerinde yapılan inceleme sonucunda tespit edilir.

(3) Bilirkişi Kurulu aşağıda belirtilen temsilcilerden oluşur.

<u>Kuruluşun Adı</u>	<u>Temsilci Sayısı</u>
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü	2
Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu	2
İlgili il müdürlüğü	1

(4) Bilirkişi Kurulu, Bakanlıkça görevlendirildikten sonra en geç bir ay içerisinde gerekli incelemeyi yaparak raporunu hazırlar. Bu rapor, Teknik Komitenin bir sonraki toplantısında görüşülmek üzere BÜGEM'e iletilir. Teknik Komitede alınan karar, Bakanlık tarafından değerlendirilerek sonuç ilgililere bildirilir.

(5) Firmanın yeterlilik alabilmesi için 12 nci maddenin ikinci fıkrasında yer alan şartları sağlaması gerekir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doğal Çiçek Soğanlarının İhracat Esasları

Doğadan çiçek soğanı elde edilmesi

MADDE 14 – (1) İhracatı kotaya tabi olan doğal çiçek soğanları için, Teknik Komitenin onayladığı kontenjan ve toplama takvimine göre, firmalar toplama planı hazırlar. Doğal çiçek soğanları için gerek toplama planları hazırlanırken gerekse kotalar belirlenirken Orman Genel Müdürlüğünün Odun Dışı Orman Ürünleri envanter verilerinden faydalanılır.

(2) Toplama planı, Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu Başkanına veya Başkanın yetki verdiği üyeye onaylatılır ve BÜGEM'e gönderilir. Bu plan Teknik Komite kararlarına uygun ise Bakanlık tarafından ilgili kuruma duyurulur. Devlet ormanlarından elde edilecek doğal çiçek soğanları için o mahallin Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilatından, devlet ormanları dışında kalan yörelerden toplanan doğal çiçek soğanları için ise il müdürlüğünden Menşei Belgesi alınır.

(3) Firma, toplama planındaki alanların her biri için bir bölge temsilcisi belirler veya kendini bölge temsilcisi olarak tayin eder. Firmanın, bölge temsilcisi belirlemesi durumunda, firma ile bölge temsilcisi arasında yapılan sözleşme BÜGEM'e gönderilir. BÜGEM, belirlenen bölge temsilcilerinin isimlerini Orman Genel Müdürlüğü ve ilgili il müdürlüklerine iletir. Bölge temsilcisi, kendi bölgesindeki doğadan toplamalardan sorumludur ve bölgesi dışında kalan alanlardan toplama yapamaz.

(4) İhracat amacıyla doğadan toplanacak çiçek soğanlarının, toplama bölgelerine göre Bakanlıkça belirlenen ve firmalar tarafından ortak kullanılan bir ön depodan geçirilmesi zorunludur. Ön depo tutanaklarının bir örneği her yıl tutanakların düzenlenmesinin ardından ilgili il müdürlükleri tarafından ihracat aşamasında ise firmalar tarafından BÜGEM'e gönderilir.

(5) Doğadan toplanan çiçek soğanlarının ihracat boyunda olmayan elek altı materyalinin, firmalar tarafından doğaya geri kazandırılmak üzere hangi bölgeden toplama yapıldıysa o bölgeye uygun koşullarda dikim yapılması zorunludur.

(6) Milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı, tabiatı koruma alanları, muhafaza ormanları, yaban hayatı koruma ve yaban hayatı geliştirme sahaları gibi alanlardan 7 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında olan doğal çiçek soğanları haricinde doğal çiçek soğanı toplanması yasaktır.

(7) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının üretimi için, doğadan üretim materyali toplanmasına izin verilmez.

Üretim alanlarından çiçek soğanı hasadı

MADDE 15 – (1) Firma, kendi üretim alanında üretim yapacağı 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde belirtilen her bir tür için Bakanlık denetiminde en az 250 m² anaç çiçek soğanı parseli ayırması gerekir. Anaç çiçek soğanı parselinden temin edilen üretim materyali ile yapılan üretimden çiçek soğanı elde edilebilir.

(2) Anaç çiçek soğanı parseli ile üretim parseli aynı arazi içerisinde olduğunda; firma tarafından söz konusu parseller arasında bir mesafe bırakılarak ayrı parseller olarak tesis edilmeli ve gerekli isimlendirme ve işaretleme yapılmalıdır.

(3) Üretim alanlarından çiçek soğanı elde edilebilmesi için; ekim, dikim, vejetasyon, üretim ve hasat aşamalarında il/ilçe müdürlükleri tarafından kontrol ve denetleme yapılır. Üretim alanları ayrıca Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonunun denetimine tabidir. Hasat, firma tarafından yapılacak hasat programına göre, il/ilçe müdürlüğü denetiminde gerçekleştirilir. İl/ilçe müdürlüğünce firmaya, elde edilen çiçek soğanlarının üretim olduğunu belirten onaylı Hasat Belgesi verilir. Bitki pasaportuna tabi türler için, ürünün başka bir ilde gönderilmesi, başka bir ilde depolanması veya başka bir ilden ihracatının gerçekleşmesi durumunda Bitki Pasaportu, Hasat Belgesi ile birlikte verilir. Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmeliğin EK-1 listesinde yer almayan türler için ise; 30/4/2015 tarihli ve 29342 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Süs Bitkileri ve Çoğaltım Materyallerinin Üretimi ve Pazarlamasına Dair Yönetmelik kapsamında etiket düzenlenir. Ekim dikim raporu olmayan üretim alanlarından hasat edilen çiçek soğanları için Hasat Belgesi düzenlenmez. İhracatı yapılamayan üretim materyalleri yukarıda belirtilen belgelere istinaden firmanın üretim alanlarına il/ilçe müdürlüğü gözetiminde geri dikilir.

(4) Firma, doğal çiçek soğanı üretimi yaptıracığı çiftçi ile 26/4/2008 tarihli ve 26858 sayılı Sözleşmeli Üretim ile İlgili Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde bir sözleşme yapar, yapılan sözleşmenin ekim-dikim-hasat dönemini kapsamı esastır. Yapılan sözleşmenin bir örneği firma tarafından ilgili il müdürlüğüne ve BÜGEM'e gönderilir. Sözleşme yapılmamış alanlardan elde edilen doğal çiçek soğanları için firma adına ekim dikim belgesi ile hasat belgesi düzenlenmez.

İhracat

MADDE 16 – (1) 7 nci maddede belirtilen doğal çiçek soğanlarından bilimsel amaçla toplanan materyalin ihracatı, Teknik Komite kararı doğrultusunda Bakanlığın ve ilgili Bakanlıkların izni ile yapılır.

(2) 7 nci maddede belirtilen doğal çiçek soğanlarının diğer aksamlarının ihracatı, Teknik Komitenin uygun

kararı doğrultusunda il müdürlüğünün izni ile yapılır.

(3) İhracat yeterliliğine sahip olan firma, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen doğal çiçek soğanlarının ihracatını, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre yapar.

(4) Firma, gerçekleşen ihracat ile ilgili fatura, çeki listesi ve gümrük çıkış beyannamesinin birer örneğini her yıl Aralık ayı sonuna kadar topluca BÜGEM'e gönderir. Elektronik gümrük beyannamesinde ise, firma beyannamedeki bilgileri BÜGEM'e sunar. Firmanın bu belgeleri veya bilgileri göndermemesi durumunda gönderilmeyen yıla ait veriler kontenjan hesabına dahil edilmez.

(5) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının ihracatı için firmanın yeterlilik sahibi olma şartı aranmaz. Bu türlerin il müdürlükleri tarafından üretim alanlarında, ekim, dikim, vejetasyon ve hasat aşamalarının kontrol edilmesi kaydıyla ihracatına il müdürlüğünce izin verilir.

(6) Türkiye'de herhangi bir ıslah yöntemiyle ıslah edilmiş ve doğal türlerinden farklılaştırılmış olan çiçek soğanlarının ihracatı, il müdürlüklerinden alınacak ihracat izni ile serbesttir.

Firmaların ihracat kontenjanlarının tespiti

MADDE 17 –(1) Teknik Komite tarafından tespit edilen firmaların ihracat kontenjanları, Bakanlığın onayından sonra kesinleşir.

(2) İhracat yeterliliğine sahip firmaların o yıla ait toplam kontenjanları, dördüncü fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen hükümlerin birbirlerinden bağımsız olarak değerlendirilmesi sonucu elde edilen puanların toplanması ile belirlenir.

(3) Puanların dördüncü fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki hesaplamalar, firmaların BÜGEM'de bulunan son iki yıla ait verilerinin ortalaması esas alınarak, dördüncü fıkranın (c) ve (ç) bentlerindeki hesaplamalar o yıla ait veriler esas alınarak aşağıdaki yöntemle hesaplanır.

(4) Puanların (a), (b) ve (c) bentlerindeki hesaplamalar da; her bir firmanın ilgili bent için hesaplanan puanı tüm firmaların söz konusu bent için hesaplanan toplam puanına oranlamasına göre belirlenir.

a) İhracat ve Pazarlama durumu: 40 puan. Bu değerlendirmedeki puan aşağıdaki oranlara göre 7 ncimaddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan doğal çiçek soğanları için hesaplanır.

1) Soğanların Euro olarak ihracat geliri: (20) puan

2) Soğanların adet olarak ihracat miktarı: (20) puan

b) Üretim Puanı: 40 puan. Bu değerlendirmedeki puan aşağıdaki oranlara göre 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan doğal çiçek soğanları için hesaplanır.

1) Üretim alanı: (20) puan

2) Hasat edilen miktar: (10) puan

3) Üretilen Soğan Türü sayısı: (10) puan

c) Kontenjan gerçekleştirme puanı: (10) puan. Bu değerlendirmedeki puan 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan doğal çiçek soğanları için hesaplanır.

ç) Değerlendirme: (10) puan. Bu Yönetmeliğe göre yeterlilik alan ve doğal çiçek soğanlarını ihraç eden firmaların bu Yönetmelik hükümlerine uyumu, firmaya ait işletme kapasitesi, organizasyonu, tesis varlığı, tesis ve arazinin amaca uygun kullanımı ve benzeri hususlar dikkate alınarak Teknik Komite tarafından firma bazında puan belirlenir.

(5) 8 inci madde uyarınca Bakanlıkça belirlenen ihracat listesinde yer alan cins ve türlerden, her bir firma tarafından ihraç edilebilecek çiçek soğanlarının dağılımı, bu puanlama sonucunda belirlenen orana göre yapılır.

(6) Yapılan değerlendirme sonucu hazırlanan kontenjan tablosu, firmalara ve ilgili kurum ve kuruluşlara Bakanlıkça duyurulur.

(7) Yeni başvuran ancak yeterlilik alamayan firmaya kontenjan verilmez. Yeterlilik alan firma ise, bir sonraki yıl kontenjan almaya hak kazanır. Yeterlilik alan yeni firmanın başlangıç puanı iki olarak belirlenir. Firma daha sonraki yıl için üçüncü fıkrada belirtilen hesaplama katılır. Firmanın puanı, hesaplamada iki puandan düşük çıkması durumunda, puan iki olarak belirlenir. Firmanın üçüncü yıl ve sonrası için puanı üçüncü fıkrada belirtilen hesaplama göre belirlenir.

İhracat izninin verilmesi

MADDE 18 –(1) Firma, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının ihracat izni için; Menşei ve Hasat Belgeleri, doğadan toplanan çiçek soğanlarına ilişkin ön depo tutanakları ve CITES kapsamındaki türlerde Bakanlık adına BÜGEM tarafından düzenlenen CITES belgesi ile BÜGEM'e başvurur. Uygun görüldüğü takdirde; firmaya BÜGEM tarafından Bakanlıkça her yıl yayımlanan Tohumluk İhracat Genelgesi kapsamında ihracat izni düzenlenir.

(2) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının üretimine ilişkin il/ilçe müdürlüğünce yapılan kontrollerden sonra il/ilçe müdürlüğü tarafından Hasat Belgesi düzenlenir. Hasat Belgesine istinaden firmaya il müdürlükleri tarafından Bakanlıkça her yıl yayımlanan Tohumluk İhracat Genelgesi kapsamında ihracat izni verilir. Bu maddede belirtilen ve CITES kapsamına giren türler için, CITES Belgesi Bakanlık adına BÜGEM tarafından onaylanarak ihraç izinleri verilir.

- (3) İhraç izni alan firma, ihracat için yüklemenin yapılacağı ilin, il müdürlüğüne başvurur.
- (4) İhraç edilecek çiçek soğanlarının miktarları ve fiziki denetimleri il müdürlükleri, bitki sağlığı kontrolleri ise zirai karantina müdürlükleri, zirai karantina müdürlüklerinin olmadığı illerde ise il müdürlükleri tarafından yapılır.
- (5) İl müdürlüğü, tür tespitinde tereddüt yaşadığı durumlarda, Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu ve Araştırma Kuruluşlarından teknik yardım alır.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Kontenjan devri

MADDE 19 – (1) Yıllık kontenjanlar firmalar arasında devredilemez.

İthalat ve yeniden ihracat

MADDE 20 – (1) Doğal çiçek soğanlarının ithalatı ile yeniden ihracatına ilişkin uygulamalar Bakanlıkça yürütülür.

Ücretler

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında CITES Ek listelerinde yer alan türlere ilişkin CITES Belgesi ile doğal çiçek soğanları işlemlerine ilişkin belgelerin Bakanlık tarafından onaylanması ücrete tabidir. Ücretler, 31/1/2015 tarihli ve 29253 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre, hizmeti veren kuruluşun döner sermaye işletmesi hesabına peşin olarak yatırılır.

İdari yaptırımlar

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen hususlardan herhangi birine uymadığı tespit edilen firmalara, bir sonraki yıl Teknik Komite tarafından 17 nci maddenin dördüncü fıkrasının (ç) bendi kapsamında yaptırım uygulanır.

(2) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiçek soğanı türlerinin doğadan toplanması, üretimi, hasadı ve ihracatı ile ilgili hususlardan herhangi birine uymadığı tespit edilen firmaya bir sonraki yıl Teknik Komitenin kararına istinaden ilgili türün ihracatı için doğa ve üretim kontenjanı Bakanlık tarafından verilmaz. Firmanın aynı aykırılığı bir sonraki yıl tekrar etmesi durumunda ise takip eden yılda firmanın ihracata en fazla konu olan çiçek soğanı türü için doğa ve üretim kontenjanı verilmaz.

(3) CITES kapsamındaki bir türün doğadan toplanması, üretimi, hasadı, ihracatı ve yeniden ihracatı konusunda bir firmanın bu Yönetmelik hükümlerine uymadığı tespit edilirse söz konusu firmaya o tür için bir sonraki yıl doğa ve üretim kontenjanı verilmaz.

(4) Nesli tehdit veya tehlike altında olan veya nadir bulunan doğal çiçek soğanlarını doğadan izinsiz ve kaçak toplayan veya mevzuata aykırı biçimde ticarete konu eden kişi veya kuruluşlara, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca işlem yapılır.

(5) İhraçat aşamasında gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hakkında 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 12 nci maddesi ile her ne amaçla olursa olsun izin almadan doğal çiçek soğanlarını, yumrularını, pençelerini ve rizomlarını yurt dışına gönderen veya yabancı uyruklu kişilere temin edenler hakkında 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Bilimsel araştırma amacıyla izinsiz veya izin verilen koşullara aykırı olarak doğal çiçek soğanı toplayanlara iki yıl süreyle bilimsel amaçlı doğadan toplama içeren araştırma izni verilmaz.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (1) 19/7/2012 tarihli ve 28358 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Doğal Çiçek Soğanlarının Üretimi, Doğadan Toplanması ve İhracatına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yeterlilik almış firmalar 31/12/2017 tarihine kadar 12 nci maddede belirtilen hükümlere uyum sağlamak zorundadır. Belirtilen süre içerisinde 12 ncimaddede belirtilen hükümlere uyum sağlamayan firmaların yeterlilikleri iptal edilir.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.